

Dosarul nr. 1ra-1468/2015

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Mocanu Vera, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2015, în cauza penală în privința lui:

Artenii Mihai Vasile, născut la 27 aprilie 1993, domiciliat în sat. Tătărăști, r-nul Cahul,

Termenii de examinare a cauzei:

- prima instanță: 02.12.2014- 20.03.2015;
- instanța de apel: 10.04.2015- 16.06.2015;
- instanța de recurs: 22.10.2015-02.12.2015;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul din 20 martie 2015, cauza fiind examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, Artenii Mihai a fost condamnat în baza art. 151 alin.1 Cod penal la 5 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilindu-i un termen de probă de 5 ani, atenționînd inculpatul referitor la condițiile suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea și efectele nerespectării acestora.

S-a dispus încasarea de la Artenii Mihai în beneficiul părții vătămate Mocanu Vera a sumei de 2180 lei cu titlu de prejudiciu material, 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că la 15 octombrie 2014, aproximativ la ora 18.30, aflându-se în ograda gospodăriei sale situată în s. Tătărești, r-1 Cahul, fiind în stare de ebrietate, în rezultatul certii apărute între el și Ion Mocanu, a aruncat în direcția ultimului un topor, însă toporul a lovit-o pe Vera Mocanu, în rezultatul cărui fapt acesteia i-a fost cauzată vătămare corporală gravă în formă de traumă abdominală închisă cu ruptura splinei, hemoperitoneu, complicată cu șoc traumatic, care prezintă pericol pentru viață.

Acțiunile lui Artenii Mihai Vasile au fost încadrate în prevederile art. 151 alin.(1) Cod penal - vătămarea intenționată gravă a integrității corporale care este periculoasă pentru viață.

3. Nefiind de acord cu sentința, apel a declarat partea vătămată Mocanu Vera solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie stabilită inculpatului o pedeapsă reală, fără aplicarea art. 90 Cod penal, repararea prejudiciului material și moral integral, din motiv că prin acțiunile sale criminale Artenii Mihai i-a cauzat leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora ea a stat în spital, aflându-se între viață și moarte. Conform concluziei expertizei medico-legale nr.367/D din 17.10.2014, sunt enumerate toate leziunile organelor interne cauzate de către Artenii Mihai. În urma acțiunilor sale criminale a devenit invalidă, permanent simte dureri și nu va mai putea niciodată lucra, nici chiar prin gospodărie nu mai poate munci fiind nevoită să-și facă grad de invaliditate. Mai mult ca atât inculpatul nu a achitat prejudiciul moral și material.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2015, s-a dispus respingerea apelului declarat cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. Instanța de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a constatat circumstanțe agravante și atenuante ale răspunderii penale și în funcție de acestea a individualizat pedeapsa conform sancțiunii prevăzute la art.151 alin.(1) Cod penal. Totodată instanța de fond a luat în considerație prevederile art.75 Cod penal - personalitatea inculpatului, care este caracterizat pozitiv, este supus pentru prima dată răspunderii penale, considerînd că scopul pedepsei penale poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei în condițiile art. 90 Cod penal.

Nu a fost reținut de instanța de apel argumentul părții vătămate cu privire la incapacitatea sa de muncă, necesitatea oferirii gradului de invaliditate sau tratamentului costisitor, întrucît acest fapt nu a fost dovedit, nu a fost prezentat nici un act confirmator, dar a rămas doar la nivel de declarații neconfirmate.

Cu referire la prejudiciul moral încasat de instanța de fond, Colegiul a menționat că inculpatul a recunoscut acțiunea civilă parțial și a explicat că este gata

să repara prejudiciul cauzat, ceea ce a determinat instanța de fond de a admite parțial acțiunea civilă și a stabilit drept prejudiciu moral suma de 10.000 lei, care raportată la suferința produsă, este o sumă echitabilă, întrucât partea vătămată nu a prezentat probe suficiente prin care să dovedească că urmările infracțiunii sunt mai grave decât cele reținute în materialele dosarului.

5. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar partea vătămată Mocanu Vera, care fără a invoca vre-un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului i-ar fi stabilită pedeapsă privativă de libertate, fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal. Totodată solicită încasarea pagubei morale în cuantumul deplin. În susținerea recursului invocă aceleași motive declarate în apel la **pct. 3** al prezentei decizii.

6. Pe marginea recursului declarat procurorul a depus referință pronunțându-se pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece recursul declarat nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct. (5) Cod de procedură penală, prin care autorul trebuie să invoce concret unul din temeiurile prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală și în ce constă problema de drept abordată în cauza dată.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportând aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal atestă că, recurenta declarând recursul ordinar, nu a invocat nici unul din temeiurile obligatorii recursului ordinar stipulate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, deși solicită o pedeapsă mai aspră, cerință ce cade sub incidența pct. 10 al art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează că, *deciziile instanței de apel pot fi supuse*

recursului, pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal reține că recurența este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului, temei încadrat în prevederile art.427 alin.(1) pct.10 Cod de procedură penală, cât și suma prejudiciului moral încasată din contul inculpatului.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră, că în prezenta speța acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de fond și-a motivat just soluția adoptată, ulterior fiind menținută prin decizia instanței de apel, acordând deplină eficiență prevederilor art. art. 61,75, 76, 78 Cod penal și art. 364¹ Cod de procedură penală la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, stabilite conform sancțiunii articolului imputat acestuia prin rechizitoriu.

Așa cum se reține în doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlătuie acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

De asemenea, se reține că la individualizarea pedepsei trebuie avut în vedere principalul criteriu - gradul de pericol social al faptei săvârșite, care se măsoară după cuantumul pedepsei prevăzute de textul incriminator, urmînd ca celelalte două criterii alăturate și distincte - persoana infractorului și împrejurările care atenuază sau agravează răspunderea penală, să fie avute în vedere după ce instanța și-a format opinia cu privire la gradul de pericol social concret al activității infracționale săvârșite.

Astfel, conform alin. (1) art. 75 Cod penal, *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.*

Deci, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură

aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărârii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Conform dispoziției art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, avînd drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea condamnaților, cît și din partea altor persoane. Totodată, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate.*

Prin urmare, este de menționat că sancțiunea art. 151 alin. (1) Cod penal prevede aplicarea pedepsei sub formă de *închisoare de la 5 la 10 ani*, iar conform art. 90 Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență sau la stabilirea pedepsei de trimitere într-o unitate militară disciplinară, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai decît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.*

Colegiul penal constată că instanțele de fond au adoptat o hotărîre argumentată cu respectarea criteriilor generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație toate circumstanțele concrete ale cauzei, caracterul și gravitatea infracțiunii comise, care este una gravă, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului și anume că acesta nu are antecedente penale, a contribuit la descoperirea infracțiunii comise, vinovăția a recunoscut-o solicitînd examinarea cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, se căiește sincer de cele comise, sentința care ulterior a fost menținută prin decizia instanței de apel.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin menținerea pedepsei stabilite de instanța de fond, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini

pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentul invocat de recurentă privind aplicarea pedepsei privative de libertate, urmînd a fi declarat ca neîntemeiat.

De asemenea, Colegiul penal susține poziția instanței de apel referitor la suma prejudiciului moral încasat, or după cum s-a menționat, inculpatul a recunoscut acțiunea civilă parțial și a explicat că este gata să repare prejudiciul cauzat, ceea ce a determinat instanța de fond de a admite parțial acțiunea civilă și a stabilit drept prejudiciu moral suma de 10.000 lei, care raportată la suferința produsă, este o sumă echitabilă, întrucît partea vătămată nu a prezentat probe suficiente prin care să dovedească că urmările infracțiunii sunt mai grave decît cele existente în materialele dosarului.

Prin urmare, Colegiul reține că criticile formulate de recurentă au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrea atacată în raport cu prevederile art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a hotărîrii nu s-au stabilit.

Din acest punct de vedere se conchide că, de fapt, în cauză nu s-a comis eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, la care se face referință, prin urmare nu persistă temeiul de casare a soluției adoptate, din care considerente se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Mocanu Vera, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 16 iunie 2015, în cauza penală în privința lui Artenii Mihai, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 29 decembrie 2015.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun